

MACHAKOS UNIVERSITY

University Examinations 2018/2019

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND LANGUAGES

APRIL SESSION EXAMINATION FOR

BACHELOR OF EDUCATION (ARTS)

AKS 0104 : INTRODUCTION TO KISWAHILI LITERATURE

DATE: SCHOOL BASED

TIME:

MAAGIZO : JIBU SWALI LA KWANZA NA MENGINE MAWILI

1. a) Soma shairi lifuatalo kasha ujibu maswali. (alama 20)

KUMEKUCHA KUCHILEO (Amana 1982 : 47 -48)

Usigombe ni kelele , jogoo linapowika,

Ni ishara usilale , fanya hima kuamka,

Kulala sana ni ndwele , utazikosa Baraka,

Wahi wakati haraka.

Akujulisha wakati , wakati wa kazi yako,

Sikiza yake sauti , iwikapo kokoiko,

Yakwambia usiketi , fuata wajibu wako,

Kule riziki iliko.

Usiku ukisha kucha , achana na kusinzia,

Wenziyo tutakuacha , pekeyo utabakia,

Ubaki kuuma kucha , na kwingi kujijutia,

Huna wa kukugaia.

Riziki mutakosana , burangeti siporusha,

Amka silale tena , upate kujisafisha,

Umshukuru Rabana , kukupa tena maisha,

Hima kujitayarisha.

Tayari uache nyumba , uole siku ya leo,

Mkulima wende shamba , muhandisi na koleo,

Sote tuivute kamba , ya harambee tegemeo,

Kumekucha kuchileo!

MASWALI:

- i) Eleza aina ya Shairi. (alama 2)
 - ii) Eleza maudhui yanayojitokeza katika Shairi. (alama 2)
 - iii) Tambua tamathali tatu katika Shairi. (alama 6)
 - iv) Changanua umbo la Shairi. (alama 4)
 - v) Fafanua idhini ya mwandishi wa Shairi uliyoisoma. (alama 6)
- b) Eleza aina tano za Tamthilia huku ukitoa mifano mwafaka. (alama 10)
2.
 - a) Fafanua vipera vya nyimbo katika jamii yako kwa kutoa mifano. (alama 10)
 - b) Jadili asili ya sanaa kwa kuzingatia mitazamo ifuatayo: (alama 10)
 - i) mtazamo wa kidhaniifu.
 - ii) mtazamo wa kiyakinifu.
3.
 - a) Eleza dhima ya hadithi katika jamii. (alama 10)
 - b) Fafanua aina zifuatazo za wahusika . (alama 10)
 - i) mhusika hasidi
 - ii) mhusika nguli
 - iii) mhusika bapa

iv) mhusika kinyango

v) mhusika msaidizi

4. a) Tathmini tofauti zilizopo kati ya Fasihi andishi na Fasihi simulizi. (alama 10)
- b) Tofautisha hadithi fupi na Riwaya ya Kiswahili. (alama 10)
5. a) Huku ukitoa mifano mwafaka kutoka kwa kazi ya Fasihi uliyoisoma fafanza aina kumi za tamathali. (alama 10)
- b) Changanua mambo yanayopelekea umbo la shairi. (alama 10)